

25

מס' 720

יובל המשק

גבעת חיים הקיבוץ הפאוחז

ב' תמוז תשכ"ד
12 ביוני 1964

* * *

סוף סוף זכינו והושלם צוות המזכירות.
יש הרגשה בתוך הצוות הקיים שעתה נוכל לפועל בצורה טובה ויעילה יותר.

נחברך כי מרים וחנן ישתלבו היטב בתפקידים המוטלים עליהם, וכי יחד, בחברות טובה, נצליח להרים דברים ולשפרם. ולחברה כלה - יתר שותפות, יתר אמון וחברות עשויים להיות מנוף להעלות את חיינו ולהוסיף טעם להם, וליצור שביעות רצון וגאווה.

בישיבה הראשונה בהשתתפות כל חברי המזכירות הוצע לקיים מספר דיונים כוללים - ולנסות להתוות קוי פעולה, להשדל להדביק את הדברים ולא להיגרר אחריהם. הלוואי ונצליח לעמוד בתכניות.

ובינתיים אנו דנים בבעיות שוטפות.

א* החקיים דיון בעניני עבודה. צוין בברכה (וכן עשינו זאת באספה - הענות הציבור כולו לגיוס לדילול תפוחים. אפשר לומר ללא היסוס שגיוס זה, בהענות החברים ובדרך האר-גונית בה בוצע, הנו המוצלח מכל הזכור בשנים האחרונות. הדבר מעודד מאד, ואנו מקווים שזהו סימן ופתח להענות דומה לתביעות המשק החקלאי הגדל יתבע בעתיד. כדאי לשמוע את אנשי המטע - למרות כל הקשיים שהם עומדים בהם הם מלאי שבחים ותודה.

החברים שעדין לא נתנו את הגיוס מתבקשים לעשות זאת בהקדם האפשרי.

מצב העבודה בכרם ובכותנה חייב את המזכירות וועדת המשק לתבוע גיוס נוסף של שעתיים מהחברים, וגיוס כיתות ביה"ס מ-ז' עד י"א למשך שלשה ימים. הדבר הועלה והוסבר בפרוט-רוט באספה ואושר על ידה.

א* התקיים דיון עם האחראים לשכבת הנעורים בענין ההעברות בביה"ס, החל בכיתה י"ב וכלה בכיתות הנמוכות, ובענין תנאי השיכון של שכבת הנעורים. הוחלט לערוך תכנית כוללת עם לוח זמנים בו יבוצע תהליך ההעברות; כמו כן לראות העברות אלה מהרגע בו תחלנה כעומדות ראשונות בחור לפני כל עניני שיכון אחרים. יש לזכור שב-1 בספטמבר חייב הכל להיות ערוך לתחילת הלימודים. המעכב את תחילת התזווה הגדולה הוא העברת כיתה י"ב. כל הגורמים הקשורים בדבר הכרח שיתנו ידם לזירוז הענין.

כאמור, דובר על מצב השיכון והריהוט של שכבת הנעורים. בכמה וכמה שטחים יש צורך דחוף בשיפור המצב. תובא הצעה מלאה בקשר לכך.

א* הוחלט שעד שתושלם מחסן החברים ישארו בני י"ב היוצאים משובצים במחסן הילדים, וייעשו הסידורים המתאימים לכך.

א* בריכת השחייה - התקיים דיון בקשר לאחריות על בריכת השחייה בשני מישורים: מישור הבטיחות (מציל) ומישור ומישור הנקיון, סניטציה ונוי.

לגבי הבטיחות סוכם כי איתן חפר ונעמי משי יהיו אחראים לבריכה לפי סדר שייקבע ביניהם, בימי חול. לשכתוח תיקבע רשימת תורנות שתכלול חברים נוספים.

לגבי טיפול ונקיון - קיימת הצעה למצוא חבר שיהיה זה עיסוקו היום-יומי. אם ימצא האדם המתאים אפשר יהיה להפך איזור הכריכה והספורט כלו לפינה יפה במשק. במידה ולא תימצא הצעה מתאימה תצטרך לחול האחריות על סידור העבודה, בעזרתם של נעמי ואיתן.

א* אושרה הכשרה לטיבי באמנות בה הוא עוסק ומתקדם. אנו מאחלים לו הצלחה ומקווים לההנות יחד עמו מעבודתו בעתיד.

זכריה ב.

x - x - x - x

ועדת המנויים מודיעה על צירופו של אפרים פרידמן לוועדת השפורים, ושל ראובן קליש לוועדת האירוח.

מ ת י ק מ ר כ ז ת ה ח י נ ו ן

א* ביום א' השבוע התקיים טכס צנוע לכבוד יריח אבן-הפינה לחדר העיון ע' ש רחל וישעיהו אבישי ז"ל. הביתן יכיל שני חדרים וחצר מוקפת חומה בכדי לשמור על מקסימום שקט בתוכו. אנו מקווים כי בנין זה יתחיל למלא תפקידו עוד בשנת הלימודים חשכ"ה.

א* כיתה ו' עברה ללמוד בכיתה החדשה, המרווחת והיפה, ונקווה כי בשבוע הבא ייכנסו גם לגור בבית.

א* השבוע פוזרנו את הקבוצה של סימה בכדי לפנות שיכון לתינוקות שנולדו ושייולדו בעתיד הקרוב. שני ילדים עברו לגן פוריה וילדה אחת צורפה זמנית לקבוצה של סליה כחמישית במנין. בזה מצינו את האפשרות האחרונה של שיכון לתינוקות ולא תהיה ברירה אלא לגמור את הפעוטון החדש בהקדם. בגן פוריה נמצאים עתה ילדים מגיל תתיים וחצי ועד 8. מיותר להסביר כי אילו היתה איזו שהיא ברירה לא היינו כך מקשים הן על העובדות והן על הילדים.

א* לקראת ההעברות עבדנו תכנית עבודה מדויקת וחסרים רק האנשים לבצועה. חסרים לנו בעלי מקצוע משלנו - נגרים וצבעים - וגם שכירים אין במידה הדרושה. הוחלט לעשות מאמץ ולגייס בעלי מקצוע כתגבורת לנגרים. דבר אחד מובן: יהיה דרוש הרבה רצון טוב והתמסרות בכדי לעמוד בלוח הזמנים.

א* השבוע התקיים כנס כיתות י"ב - האחרון לפני ההתגייסות-ביראון, ונגמר בפיקניק על שפת הכנרת.

א* כיתה י" חזרה משבועיים עזרה בביה-גובורין.

א* מחוסר ברירה נסדר השנה קיטנה בבית, עם נסיעות לים, כי עם כל המאמצים לא הצלחנו למצוא מקום מתאים. את התאריך נקבע בתיאום עם ההכנות לחג המשק והמחזור.

א* השבוע גויס ביה"ס כלו לבצוע עבודות דחופות במשק. לגיוס קדמה אספת החטיבה, מ-ז' עד י"א, בה הסבירו מרמי הענפים את חשיבות ימי גיוס אלה, ויחד עם זה בקשו את הילדים לעשות את המאמץ הנוסף ולחזור אחרי שבוע הגיוס ללימודים סדירים כדי לאפשר סיום נאות של שנת הלימודים.

רות מאיר

x - x - x - x

מ ז ל ט ו ב למשפחת גבעתי להולדת הנכדה - הבת של ניבה

ב ח ק ל א ו ת

העונה החמה מתחילה לתת אותותיה. רוב ענפי המשק הקיץ הוא זמנם.

במטע הנשירים מטפלים בפרי - וזו הפעם הראשונה כל ציבור החברים לוקח חלק בעבודה זו. תוך שבועיים גמרנו את דילול התפוחים וכבר התחלנו בדילול האשכולות בכרם בכדי לקבל פרי יפה וראוי לשיווק. כן מתחילים בימים אלה באיטוף הפירות המבכירים - שזיפים, אפרסקים, אגסים ותפוחים - כמויות קטנות. וכשנו מכונת מיון קטנה מחוצרת "אשת-אילון" אשר תחסוך זמן, תקל על העובדים, ותשמע בעתיד גם למיון מנדרינות.

בשדות שלחין גדל התירס המיועד ל"גת". השנה חשבנו להקדים ולזרוע בהתחלת אפריל, אולם החורף המאחר מנע מאתנו לפנות ולהכין את השטחים בזמן. עד כה זרענו 190 ד' ובתוכן-ניתנו לזרוע עוד 60. השדות הזרועים נראים יפה.

במרעה עושים הכל כדי להגיע ליבולים טובים ולהותיר עודפים לשחת.

הכותנה קבלה תנופה עם גבור החום ובעזרת העישובים והקלטורים, ומניחה את הדעת. נותר שטח של 200 ד' משובש בקוסאב בו השקענו כבר 4 עישובים ונצטרך לעבור עוד כמה פעמים כדי לעזור לכותנה להתגבר ולגדול. כפי שאמיר הסביר באספה - אם נצליח לשקוד על עבודה זו ולדכא את הקוסאב ולא לתת לו לזרוע זרעים, יש סכוי שבשנה הבא השטח יהיה יותר נקי. לצורך זה עלינו לגייס כל מי שאפשר.

בגן-ירק סיימנו את אסיף המלפפונים. היבול היה 2.5 טון לדונם, במחיר ממוצע של 80 אג' הקילו. בשבוע שעבר נסתים הוצאת הגור. זרענו זרעים מתוצרת הארץ כי לא השגנו תוצרת חוץ. כ-50% מהגור פרח ונזרק והנזק הוא גדול למדי. פנינו בענין זה לספקי הזרעים ולארגון מגדלי ירקות והובטח לנו טיפול. - אסיף המלונים בעיצומו. היבול נראה לא רע. המחירים היו בהתחלה טובים - לירה לק"ג. אם גבור אספקת הפרי לשווקים הם כמובן יורדים.

גמרנו את נקוי ורחיצת הלולים. הבאנו אדמת חול ומלאנו מתחת למבנים. קבלנו ביצי דגירה והשבוע נחחיל לאמן את אפרותי הפיטום הראשונים. אנו מקווים כי עתה ייפתח דף חדש במערך הלול שלנו.

עד כה שיווקנו כ-80 טון בשר ברוזים ו-40 טון הודיים. בהודיים יש פיגור בייצור, אך לעומת זאת מצב הבריאות הוא טוב ואם ימשך כך יש סכויים שנחקרב למלוי התכנית. אנו מעבירים כעת את פיטום הברוזים למקום גבוה יותר כדי להגיע לתוצאות טובות גם בימי חורף ובזוף, ומקיימים לשם כך סככה

שניה מול זו שבנינו אשתקד, ובאוקטובר נעביר חלק ניכר מדיירי הסככה המזרחית הנמוכה לדירתם החדשה.

ברפת יש עליה בתנובת החלב ומקווים שהיא תימשך. עלינו לגשש בהקדם להקמת דיר עגלים כדי לשפר את תוצאות הפיטום ולפנות מקום להגדלת מספר החולבות כמתוכנן. כמו כן יש בתכניתנו להקים מתבן ל-100 טון קש לאיחסונו בחורף - דבר שימנע בזבוז ויקל על עבודת הריפוד בימות הגשמים.

מים. בשעה טובה גמרנו את תיקון באר א'. נקווה כי מעתה לא נסבול מהפסקות תכופות באספקת המים במחנה. אנו נכנסים עתה לחודשי שיא בתצרוכת המים בענפים, וכל קוב מבוזבז חסר. לכן נדרשים החברים להתאים את השקית הגינות והדשאים להוראות הגבן.

אבי ת.

x - x - x - x - x

הנהלת החשבונות מודיעה (זו הפעם השניה) כי קופת הבית עומדת לרשות החברים מיום ב' עד יום ה' בשבוע. אין לפנות אל הקופה בבקשות כספים כלשהם או פתקאות בימים א' ו-ו'. החברים נדרשים להתאים את עצמם לסידור זה.

XXXXXXXXXX

ברכתנו - לרעיה, עם שובה הביתה אחרי שני ניתוחים קשים ושכיבה ממושכת בבית-החולים.

XXXXXXXXXX

שנוי שם

הנני מודיע ברבים כי שנית' את שמי ל-מ ד ד כ י חתום: י'וק.

XXXXXXXXXX

שריקות בסינמה

מנהג חדש במדינה - שורקים בסינמה! מי הכניס אצ- לנו נוהג נפסד זה? אם היה זה מישהו שבא מן החוץ והיה רגיל לתגובה תרבותית זו על כל דבר שאינו לפי רוחו - מדוע לא אמרו לו "חבר, אצלנו זה לא נהוג" אלא הצטרפו אליו בהנאה?

אל מי נפנה? אל מדריכים, אל מחנכים? מוטב אולי שנבקש את הילדים עצמם לחדול מכך ולהעיר גם לשכניהם! הרי המסריטים הם חברינו, וכך נתיחס אליהם?

אחת הבעיות של ארגון הקטיף היא איך להגיע לכך כי באותו זמן לא יוזנחו עבודות אחרות. "עונת" הקטיף נמשכת 6 חודשים, ועם כניסת חלקת הקלמנטינות לניבה עלולה לגדול ל-7 ויותר. ברור שאין לעזור לתקופה ארוכה כזאת את העבודות הקבועות והשב רחיות של המטע - ריסוס, עיבודים, גיזום יבש. הגיזום מצריך עבודה ידים רבה וחייב להמשך בחורף וכדי להמנע מפגור - יש הכרח לארגן את הקטיף ללא השתתפות כל צוות העובדים הקבוע - בעיקר בקבוצות עצמאיות של ילדים, מקטן ועד גדול. ישנם משקים המגייסים גם חברים לקטיף - לא רק לגיוסים אלא לעבודה עונתית ממושכת.

היתה זו שנה של פגע טבע קשים בארץ. איזור השרון הצפוני והשומרון נפגע קשה ביותר על ידי הכפור, ויש לברך על כך שהודות לטופוגרפיה המיוחדת של השטחים שלנו ניצלנו מפגיעה חמורה. 75 טון שמוסי (20% מהיבול) ניוזקו ונקטפו ישר לתעשייה. בלימוץ נשר הרבה פרי, וקשה לאמוד את הכמות. יש גם עיכוב בגידול הצעיר, ויש בדים שהתיבשו, אבל כל זה במימדים לא גדולים.

ביום של הברד היו עצי הולנסיה במהדרין עמוסי פרי - והברד לא הגיע לשם. בפרדס הזקן כבר לא היה פרי על העצים. אשר לפרי - חה, לא היתה השפעה של הברד. החניטה היא טובה ועשירה.

היות והיתה הפסקה ארוכה בנטיעה, ייכנסו רק בשנת תשכ"ו חלקות נוספות לניבה.

אנחנו מקיימים משתלה לשרות המטע. עתה אנו מכינים 3000 שתילי שמוסי לנטיעה לסתיו או לאביב תשכ"ו, ושתיילי חושש להרכבות חמץ.

גיורא גור

ב ב י " ח " ג ת "

ביה"ח מתכנן הוצאת חוברת סיכומים אשר - כך אנו מקווים - תופיע בקרוב ותחולק לכל החברים בשני המשקים. לכן אנו מוסרים כאן רק בקיצור על העונה שחלפה.

קבלנו ועיבדנו השנה כמות-שיא של פרי מאז קיום ביה"ח - 18.000 טון (השיא הקודם היה 12.000 בשנת 1948): 15.000 ת"ז ומנדרינות, 1000 לימון, 2000 אשכוליות, מהם 500 טון לפלחים, קצת פחות מלפני שנה. המוצר העיקרי השנה היה תרכיז קפוא - קרוב ל-1000 טון, - ארוז בחביות (מתוצרת פחמס - עין החורש) לשם עיבוד מחדש בתעשייה המיצים בחו"ל. יצרנו גם כמויות ניכרות של תרכיז קפוא באריזות קטנות למכירה ישר לצרכן: קופסאות של 6 אונקיות, הנותנות 4 כוסות מיץ, לצריכה ביתית, וקופסאות

ב פ ר ד ס - ל ס י כ ו מ ע ו נ ת ה ק ט י פ

בשלוש השנים האחרונות לא גדל כמעט שטח הפרדס נושא הפרד 70 ד' פרדס זקן ו-250 ד' פרדס צעיר במהדרין. אם יש עליה מתמדת ביבול, הרי זה טבעי כי פרדס צעיר עולה בתנובתו משנה לשנה. אם היתה השנה גם עליה ניכרת בפיריון עבודה בקטיף, יש לזקוף את הדבר בחלקו על אותה עליה ביבול, כשכל עץ מניב יותר ויחד עם זאת הוא עדין קטן ביחס ואינו מצריך עבודת סולמות רבה; אך גם ארגון העבודה נתן את חלקו, בעיקר בזה שהצוות הקבוע תמיד נתן מתוכו איש אחד או שניים לארגון הקטיף.

הטבלה להלן תאפשר השוואת יכולים במשך שלש שנים:

יבולים (בטונות פרי)			זנים ושטח
תשכ"ב	תשכ"ג	תשכ"ד	
238	307	380	שמוסי, 145 ד'
83	122	188	ולנסיה, 63 ד'
61	79	110	אשכוליות, 37 ד'
47	64	120 (1)	ושינגטון, 44 ד'
45	45	57	לימון, 32 ד'
476	617	856	סה"כ
348	424	542	מזה פרי ארוז
		1790	ימי עבודה בקטיף
		2.2	" " " לטונה פרי
		2.4	" " " לטונה פרי

עליה בפיריון עבודה כמעט ב-10% הוא הישג ניכר, אך צריך להיות לנו ברור כי בעוד שנה-שנתיים לא יענה הארגון הטוב ביותר על קטיף של 1000-1200 טון פרי. אם נרצה לבצע את הקטיף בכחות עצמנו, יהיה צורך בשנוי עקרוני בעבודת הכיתות הגבוהות - יהיה הכרח לשחרר אותם לעבודה יום-יום אחרי הצהרים לשלש שעות, במקום לשני ימים שלמים בשבוע. עבודה חד-גוונת כקטיף הרבה יותר יעילה אם היא נעשית 2-3 שעות מאשר יום שלם; והשוב מזה, הימצאותם של הבנים הגדולים בעבודה יום-יום תאפשר ארגון קבוצות עצמאיות מבין ילדי כל הגילים ובזה תוסיף ענין ומתח לעבודה.

איכות הפרי שלנו היא טובה ואחוזי הכררה נמוכים מה-מוצק הארצי. דבר זה אמור לגבי הפרדס הותיק, כי בחלקות הצעירות במהדרין רב עדין הפרי הגדול והגס מדי לאריזה. גם הפרדס הזקן הנו עדין בקו עליה ביבולים אם כי, כפי שצוין במסיבת הקטיף, לא הוא ולא העובדים בו נעשים יותר צעירים. פרדס א' מגיע השנה לגיל 130

יותר גדולות לבתי מלון ומסעדות. התוכן של הקופסא, בתוספת מי ברוז, נותן 4 כוסות מיץ קר

אנו מקווים להתפתחות מהירה בשיווק הקופסאות בשוקי אי-רופה. קופסאות אלה מודפסות בתוית שלנו והיות ואנו בשטח זה היצרן העיקרי בהתאגדות ובאופן כללי, אימצנו לתוצרת זו את אותו השם כמו לבוטנים והוא נמכר תחת המרקה "יפה צ' מפיון" - ואנו מקוים להרגיל את הקהל להכיר בזה מוצר מיוחד של ביי"ח "גת". כן אנו מתחילים להחדיר רכז קפוא בקופסאות לשוק המקומי.

אחד העיכובים בייצור היה השנה חוסר חומרי אריזה, היות ואיש לא יערך את כמויות הפרי שיימכרו לתעשייה. לא זו בלבד לבתי החרושת לקופסאות לא הספיקו, אלא פשוט לא היה די פח ב-ארץ! אנחנו סכלנו מזה פחות מאחרים, היות ויכולנו תמיד לארוז את התרכיז הקפוא בחביות של "פחמס".

השפע הזה נגרם כמובן על ידי הקור שפקד את הארץ בשני גלים, וכמויות גדולות המיועדות ליצוא כפרי טרי נפסלו וכווננו לתעשייה. דבר זה גרם לשיבושים בשיווק: בחחילה העונה התקשרנו עם לקוחות-חינו על כמויות רגילות, בהתאם לתחזית הפרי. באמצע העונה הוצפו שוקי אירופה בהצעה על כמויות גדולות של תוצרת וזה גרם לירידה במחירים ולעצירה בקניה. גם מארצות אחרות הוצעו כמויות גדולות של תוצרת (יוון, הודו מערבית, לקראת סוף העונה-נה דרום-אפריקה). ארצות הברית עדיין איננה גורם בשוק העולמי, מפאת הכפוף שפקד אותם אשתקד. גם השנה מכרנו כמויות ניכרות של תרכיזים קפואים לארצות הברית ולקנדה. על אף כל אלה אנו מקוים למכור את רוב המלאי, ובזה כמובן תהיה תלויה מידת הריווחיות של השנה.

על יד התרכיז הקפוא הפסדו מקומם כרגיל הבסיסים הן ליצוא והן לשוק המקומי והכנה חומר למח' ההרוץ שלנו.

תחשיב הפלחים היה השנה מאד מחוץ; על אף העליה במחירי הסוכר, הוצאות העבודה וחומרי לזוי אחרים, סיימנו באופן חיובי.

בוטנים: גם השנה לא קבלנו את כמות הבוטנים שיכלנו לעבד ולשווק. חשבנו להגיע ל-400 טון בוטנים עם יצוא של 300,000; למעשה קבלנו 280 טון והיצוא יסתכם ב-170,000-200,000 \$ בלבד. התוצרת שלנו התבססה יפה בשוקי אירופה, הקונים הם קבועים ולמרות שנאלצנו להעלות את המחירים, לא הפסדנו לקוחות. גם המחירים בשוק המקומי הועלו ואנו מקווים לסיום חיובי של השנה, אם כי היצוא רק מכסה את הוצאות הייצור, ללא רווח. מחזור הבוטניה - כמיליון לירות.

בסיכום עונת היצוא, אנו מקווים השנה להגיע למטרה הנכספת של מיליון דולר ויש סכויים סבירים שנגיע אף למיליון ורבע.

אנו עוסקים בנסיונות מסחריים של מוצרים קפואים אחרים: שעועית ירוקה, מלפפונים, תירס קלחים, אפונה, תות שדה - ל-שוק המקומי. המוצרים מחקבלים טוב, והגורם המגביל הוא חוסר סידורים מתאימים (ארגוזי קידור עמוק) בחנויות. יש להניח כי כדוגמת כל העולם יתפתח גם בישראל בעתיד הקרוב ענף ההקפאה בבעדים מהירים, ואז אנו מקווים לקחת חלק לא קטן בהתפתחות זו.

אשר למוצרים "קונבנציונליים" - עוד בתוך עונת ההדרים עיבדנו את האפונה - היבולים היו קטנים וגם השטח הצטמצם מפאת הגשמים. יצרנו פחות מהמתוכנן וכל התוצרת כבר נמכרה - אין כמעט למצוא קופסת אפונה בביה"ח. השבוע נעבד 50-60 טון שעועית ירוקה, חלק קפוא וחלק בשימורים רגילים, וכן נעבד 700-800 טון עגבניות. לא ניצר השנה שימורי מלפפונים.

לפנינו עונה גדולה של עיבוד תירס. זקענו 1200 דונם מפו-זרים בכל הארץ, מהדרום הרחוק עד לאיזור חיפה. פיזור זה חייב אותנו לרכוש קטפת נוספת. מזג האוויר הקר עד כה עלול לשבש את ההבשלה ויחכן שיהיה צורך מדי פעם לעבוד בשתי משמרות.

עבודה: אחרי מועצת הקבוץ באלונים וכתוצאה מכמה פגישות עם מזכירות שני הזרמים, סוכס להכין תכנית מבוססת על עיבוד 15000-20000 טון פרי הדר, ללא ייצור פלחים, כשמספר העובדים הכולל לא יעלה על 180 איש, ומוצרים אחרים בעונת הקיץ. התכנון צריכה להיות ערוכה כך שתבטיח לנו היסול העבודה השכירה תוך שנים מספר. הנתונים נמסרו לחברה שהבטיחה תוך 4 חדשים להכין את התכנית, תוך חישובים מדויקים וניתוח של כל מוצר ומוצר מבחינת הוצאות עבודה וכפאיות, ושיקול של החלפת תהליכים מקובלים במיכון נוסף. אחרי קבלת התכנית הזאת נחזור לדיון עם המוסדות הקבוץ לשם בחירה באלטרנטיבות הנכונות, ולסיכום.

יצחק המאירי

x - x - x - x - x

עם לינה והמשפחה אנו אבלים על מותה של
סבתה ר' ז'נצ'ור'י ג

אנו משתתפים בצערם של חברינו בהלקח מהם יקיריהם בניכר:

אמו של קורט מתיאס בקולומביה.
אמה של רחל שולר בהונגריה.

ה ב ו ב ט ר ו ן

השתתפתי בשלש ההצגות של הבובטרון. הרגשותי היו שונות בכל ערב: בראשון התרגשתי, בשני קלטתי את אשר לא היה לי מובן בערב הראשון, ובאחרון התענינתי יותר בחגובות הילדים באולם מאשר בנעשה על הבמה. והיום, במרחק של שבוע - שוב אחרת: שמעתי דעות שונות ומנוגדות, מהלהבות והתרגשות עד לביקורת חריפה. נדמה לי שאני שייכת לאלה המתרגשים, אך חשבתי הרבה, והנה מחשבותי.

ההצגה מורכבת משלש אגדות עם אשר מציגים אותם ילדים בכנס ילדים. את הדחיפה לקרוא לכנס נתנו לילדים הרגשות קיפוח עמוקות עליהן מדברים במערכה ראשונה בהרחבה רבה. מטרה הכנס - לשנות את הנוהג הקיים. זאת הביע ג'ינג'י בנאומו - נאום מוצלח דוקא. אך המטרה הזאת נשכחת במשך הערב: הילדים מציגים, הקהל נהנה - והולך הביתה.

עצם הרעיון לחת מסגרת לשלש אגדות עם בצורת פגישת ילדים מארצות שונות מתקבל על הדעת. התכנית לכנס, ההתכנסות, הפרידה - כל זה מוסיף ללא ספק. אך השיחות הממושכות על קיפוח, בתוספת מוסד השכל פה ושם, משעממות ובלתי מובנות אפילו למבוגרים, ומה עוד לילדים.

האופי של בובטרון דורש עליה, תנועה, שירה וריקוד, שינויים רבים במצב הבובות. כל זה ישנו במשך הערב, אך לא בתחילתו. אילו לפחות היו משתפים את הילדים הצופים ע"י פניה ישירה או שאלה, כדוגמת הצגות קודמות, היה נשבר השעמום, אך אפשרות זו לא נוצלה הפעם. הדעה של קהל המבוגרים הייתה אחידה: לקצר את ההתחלה, לסנן בלי רחמנות ולהשאיר שליט או רבע. אז תצא מזה הצגה יפה ומושלמת. הייתי למשל מותר על הרדיו הרוקד שהוא כשלעצמו מצוין, אבל מתאים רק למבוגרים ולילדים הוא בלתי מובן ואף מפחיד; לעומתו, השפן המקוקר והמנגן בצורה מצחיקה מתאים לתפיסת הילדים - טוב היה בכלל לבדוק את הגבולות הילדים עצמם.

הרעיון של טלפון הקופסאות, הקשר עם הילדים הרחוקים המופיעים בפתחים, צורת הנסיעה ע"י מילת קסם בעזרת הצעצוע - כל זה מצוין, מושך את תשומת לב הילדים ומדבר אל לבם (וגם אל המבוגרים). גם ריקוד הקופסאות יפה מאד ומשרה אוירה טובה (אחד הרגעים בהם התרגשתי!).

שלש האגדות הן בעיני מושלמות, על אף לקויים פעוטיים. אני כשלעצמי התרשמתי ביותר מדג הזהב. הסצנה החוזרת על היס, בה קורא הדייג לדג, היא סצנה פיוטית ממש; המוזיקה משרה אוירה מיוחדת, באור הקורן מהדג נראים פני הדייג מרוגשים ומרוכזים, המלה מדובבת היא ברורה וחודרת לאוזני הצופים. הרושם החזק מלוחות אותי עד היום.

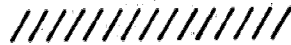
הונזו האומן יצר חיות מושלמות, בכל אחת הבליט את האופי המיוחד לה. הן התנועעו בצורה המתאימה להן ודברו בקולות שונים ומשונים והוסיפו הרבה חן להצגה. כן הפחיעה הופעת הפרחים והוסיפה אוירה פיוטית.

נפלאה היתה האחות הכושית באגדה האחרונה, בתנועותיה הקלות והריחמיות - כושית ממש. הקרב בין הנמר והנחש בו השתתף שומר הילד, הג'ו-ג'ו הגיבור, הוא השפן הפחדן, הכניס מתח ראוי לשמו.

הילדים הנפרדים מהכנס ומקהל הצופים יכלו שוב לשתף את אלה האחרונים - זה היה מוסיף ללא ספק להרגשתם הטובה של הילדים ומפיג עיפותם.

אני מסכמת בסיפוק עמוק ובגאווה: יהושע והונזו הכניסו רעיונות ומאמצים רבים להצגה הנאה הזאת וידעו להוציא מהבובות ומהשחקנים הצעירים כל מה שטמון בהם. הקיצורים יבליטו את הצד החזק שבהצגה שהיא ללא ספק על רמה גבוהה וראויה להופיע בכל קצוות הארץ.

עדה

מועצת הפועלות

השתתפתי ב-3 ימי עיון מטעם מועצת הפועלות, עבור מקשרות בהתישבות הקבוצית. עד עתה לא היה זה תפקיד קשה - נתבקשנו מדי פעם להשתתף בימי עיון או לארגן השתתפות בסמינר-נופש.

הפעם התאספנו כ-30 חברות מכל הזרמים הקבוציים ובכל הגיליים: כמחציתם בין 30-40, אחרים בגילי, אחדים כמו ותיקי עין-חורוד ותל-יוסף, וגם מספר בנות מהדור השני, מישובי השומר הצעיר.

אחרי כמה ימי עיון נתחוויר לנו כי נדרש מאתנו יותר מאשר השתתפות בימי עיון וסמינרים. אנו מצוות לפעול בישובי עולים ומדו"חים של חברות פעילות למדנו כי העבודה היא רבה וענפה, מניחול שיחות וחוגים ועד להדרכה בגינות בית ונוי. כן נתבקשנו להשתתף בשווקי ארגון אמהות עובדות, החברות מכינות לזה עבודות יד, וגם אנו מצוות לא לבוא בידיים ריקות.

תכנית ימי העיון היתה עשירה ומגוונת: סוניה (משמר העמק) הוצתה על הבת החוזרת מהצבא; גבעתי על בריית התנועה

756

כ ר - מ צ ו ה

יומן הבית

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

י"ג חמוז חשכ"ד מס' 721
23 ביוני 1964

נ ז כ ה ל ר א ו ת ב נ י ם
ב נ י ם ו ב נ י ב נ י ם
ע ו ס ק י ם ב ת ר ר ה ו ב ע ב ו ר ד ה .

ואלה שמרת 24 ילדי כיתה ז' העולים השנה למצוות:

גבי סבב	יגאל אלוש
נעמי סגל	שמאל אמר
רותי סגל	שלמה בלאו
נמרוד פסקי	דוד גורן
יהושע פינברג	שמעון דור
אביטל רבאו	שרה הדר
שמואלה רומיש	אהרון הקש
חמר רפאלי	נחמה יוגב
עטליה שורצברג	חמר כהן
יוחנן שיפלט	דבורה כץ
פנחס שלי שמן	ברכה מדר
צבי שמש	גדי מזרביץ

ברכת המשק לילדים, להורים ולמחנכים.

בהכנסכם למצוות המעשיות בעבודה ובלימודים
בחברה ובתנועה

ע ל ו ה צ ל י ח ו

הקבוצית; רבקה גורפיים מעין-שמר על ספרות; בבה אידלסון-
על האשה במדינה; רבקה כצנלסון - על אמנות; כן נמסרו
רשמים מועידת הנשים הבין-לאומית.

שמענו דו"ח על פעולות מועצת הפועלות וארגון אמהות
עובדות המקיפות 20,000 ילד, מהם 5000 במוסדות, בחקציב של
6 מיליון לירות.

בקרנו בנוה-תף בקריה - מוסד ילדים מגיל שנה ועד לביה"ט
המונה 60 ילד ו-20 עובדים: מטפלות, גננות, ועד לכובסת
ולגנן. המקרים הם סוציאליים - לכל ילד יש בית שאינו בית.
בפסח ובראש-השנה סוגרים את המוסד והילדים הולכים להוריהם,
ותמיד נשארים כ-10 ילדים שאי-אפשר לשלוח אותם "הביתה" והם
מתחלקים בין העובדות - למי שהילד מצליח להתקשר. מעניין
ועצוב - לבתים הרוסים אלה (הורים חולים, חולי נפש, שיכו-
רים) הילדים מתגעגעים ושואלים מפעם לפעם "מתי יהיה פסח,
מתי יהיה ראש-השנה".

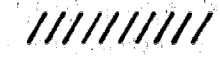
בהמשך הסיוור בקרנו בפרק הלאומי ברמת-גן. אחרי המבטים
העצובים של הילדים - נשמנו כאן לרווחה, במרחבי הפרק. אכן
זהו נכס חברתי יקר ויפה וקרוב כלכלי לא קטן - הלא זאת
אדמת רמת-גן היקרה שאפשר היה להקים עליה עשרות מפעלים
ואלפי דירות פאר. הרצון להקים ולקיים פרק כזה למען אוכ-
לוסיתה הצפופה של רמת-גן - זה לכבודה של העירייה.

זה 4 שנים קיים במועצת הפועלות מדור מיוחד להתישבות
הקבוצית. המדור, בשיתוף עם ויצו, מקיים קורסים לתופרות,
קוסמטיקה, ספרות, וגם לעובדות מטבחים - במסגרת הקורס אלה
עובדות שבוץ בהגשה בבית-חולים ושבוץ בבית-אבות, בכדי
ללמוד את הגישה את אנשים בעלי צרכים מיוחדים.

בין פעולות המדור להתישבות קבוצית - סמינר-נופש ל-5
ימים המחקיים אחת לשנה, בתשלום סמלי של 7 ל"ל-5 ימים.
פעם הוא החקיים בבית-החלוצות בנתניה, פעם ב"אהלו" על שפת
הכנרת, והשנה בפתח-תקוה. התכנית כוללת שתיים הרצאות
בבוקר, דחיצה בים, מנוחה, ועוד פעם הרצאות ושיחות, ויום
אחד של טיול, ובין הזמנים אוכל טעים ומוגש יפה - ועצם
הפגישה עם החברות. השנה הצאנה מאתנו שלש חברות צעירות.

חשוב שאנחנו נחקרב לארגון הארצי-העולמי הגדול של
האשה העובדת, נהנה מפעולותיו ונתרום לעבודתו ולחילווקו.

פועה

רשימות שלא מצאו מקומם ביומן הזה - ביומן הבא.